MARYAM JAMEELAH OG DEN SEKSUELLE FRIGJØRINGEN

Er Midtøsten kjønnsfiksert? er det spissformulerte temaet for dette nummeret av Babylon. For den populistiske skribenten MARYAM JAMEELAH, gjerne assosiert med den islamistiske organisasjonen Jama' at- i Islami i Pakistan, er kjønnsroller forordnet av Gud og egentlig ikke et tema for diskusjon. Men Vesten truer med urent tankegods, og tvinger muslimer til å ta til motmæle.

TEMA: KJØNN

Siri Helene Skramstad er cand. philol. i religionshistorie ved Universitetet i Oslo.
Har skrevet hovedoppgaven "Med vesten som fiende. En studie av
Maryam Jameelahs forfatterskap."

TEKST: Siri Skramstad

MARYAM JAMEELAH, TIDLIGERE Margaret Marcus, konverterte til islam i 1962, åtteogtyve år gammel. Hun emigrerte til Pakistan fra USA, etter invitasjon fra islamisten Maulana Abu Ala Mawdudi, som hun hadde brevvekslet med i lengre tid. Hun ble tatt imot av islamistmiljøet i Karachi og Lahore og giftet seg etter kort tid, som andrekone, med Mohammad Yousuf Khan som arbeidet for Jama' at-i-islami. Hun har siden levd et strengt segregert liv i Lahore.

Jameelah bekjenner seg til en svært konservativ form for sunniislam. Hun kjemper for en islamsk verdensorden og ingen kompromisser med det vestlige, moderne samfunnet kan aksepteres. Som nyankommet konvertitt i Pakistan, ble hun både overrasket og skuffet over sitt islamistiske vertskaps mer pragmatiske innstilling.

Hun mente at medlemmene i Jamaat-i-islami lot seg påvirke av den, i hennes øyne, vestliggjorte pakistanske majoriteten, og derfor tok til orde for reform og modernisering av islam. Ettersom hun ikke unnlot å kritisere det som hun oppfattet som kritikkverdige holdninger i islamistmiljøet, fikk hun fort rykte på seg for å være både ekstremistisk og bakstreversk i sin kamp for islam. I ettertid anses hun i akademiske, islamistiske kretser for å være en slags populistisk, anakronistisk kuriositet: Hun har en nostalgisk verdi fordi hun var med i Jama' at-i-islam's formingsfase, men var aldri helt på bølgelengde med bevegelsen.

Likevel har Jameelah vært en populær skribent i den muslimske verden. Hun har skrevet en rekke artikler, essays og bøker om islam og Vesten, hovedsakelig forstått som Europa og USA. Det meste ble utgitt i perioden mellom 1962 og 1996, og bøkene hennes har kommet i flere opplag og blitt oversatt til seks språk. Jameelahs prosjekt er, ved å bruke sin vestlige bakgrunn som argument, å vise at islam er løsningen på problemene hun mener at det vestlige, moderne og sekulære samfunnet skaper. Derfor kan det være interessant å se hva nettopp hun, som kommer fra et liberalt amerikansk reformjødisk hjem, mener om kjønn og seksualitet.

Øst og Vest

Islam er det eneste alternativet til Vestens umoral og dekadanse, mener Jameelah. Vestlig religion og ideologi, preget av modernistiske tendenser som pluralisme og relativisme, hindrer en revitalisering av det islamske samfunnet. Jameelah skriver seg således inn i en muslimsk tradisjon der intellektuelle i lengre tid hadde kommet

med diagnoser på hva som var galt med samfunnet og foreskrevet islamske programmer for helbredelse. Vestlig kultur og frafalne muslimer, forstått som reformister og modernister, fremstår som den største trusselen mot en verdensorden bygget opp om *tawhid*, prinsippet om Guds enhet.

Maulana Abu Ala Mawdudi, Jameelahs protegé i Pakistan og grunnlegger av Jama'at-i-islami, beskriver menneskene i Vesten som kyniske og hyklerske. I «Purdah», et av de viktigste islamistiske verkene om kjønn og seksualitet, viser han at kjønnssegregeringen i islam er den beste løsningen. Han illustrerer dette med å ta utgangspunkt i det han oppfatter som den vestlige seksualmoralen gjennom historien. I antikken var det moralske forfallet var omvendt proporsjonalt med makt og rikdom, hevder Mawdudi. Innføringen av kristendommen førte til den motsatte ytterligheten, med sine naturstridige idealer om sölubat og avholdenhet. Dette, fortsetter han, utløste et opprør i form av skjöllevnet og umoral. Antitesen til den ekstreme, kristne puritanismen var altså sekularismen og liberalismen.

Den vestlige individualismen og den seksuelle frigjøringen har fått mange tragiske konsekvenser, mener Mawdudi. Blant annet har ikke lenger kvinner behov for den sosiale tryggheten ekteskapet tilbyr, noe som fører til oppløsning av familien. Høyverdige følelser som morskjölrlighet kommer i skyggen for destruktiv erotisk lidenskap. I en av sine mest ekstreme fremstillinger i *Purdah*, viser Mawdudi hva slike tendenser kan føre til:

If in spite of the contraceptive devices and attempts at abortion, some babies do succeed in seeing the light of the day. They are given

inhuman treatment at the land, of their own guardians. [...] The more tragic part of this malady is that it is spreading fast, with the government and law courts giving scant attention to this. For instance, once two girls were produced before the Court Assize for the Loire district on the charge of killing their babies, and both were acquitted.'

Barn er bare en uönsket bivirkning av seksuallivet og motarbeides ved prevensjon, abort og i noen tilfeller altså med drap. Hun vil med dette advare muslimer som lar seg lokke av Vestens blendverk: Bak den tilsynelatende frie livsstilen ligger kompromisser som ikke bare fører til moralsk kollaps, men også til egen utslettelse.

Borgerrettigheter eller seksuell frigjøring?

Vestlig kvinnefrigjøring og vestlig samlivsnormer er på fremmarsj over hele verden og utgjør derfor en trussel mot islam. Jameelah, i likhet med Mawdudi, tar til motmøde overfor kritikere av islamsk kvinnesyn og islamsk familielovgivning. I essayet «The Feminist Movement and the Muslim Woman»² beskriver Jameelah feministbevegelsen som den mest radikale og revolusjonerende bevegelsen i verdenshistorien. For Jameelah utgjør denne bevegelsen en fare for samfunnet. Hun finner de historiske røttene til feminismen i antikken og det sekulære hellenistiske samfunnet. Platon eliminerte familiens sosiale rolle i «Republikken», og kvinnene i Aristofanes' skuespill «Lysistrata» brukte sin seksualitet som et maktmiddel. Europeisk middelalder representerer et positivt brudd, der Jameelah finner eksempler på det hun oppfatter som et sunt samfunnsliv i vestlig historie. Hun illustrerer dette med et utdrag fra en 1500-tallsberetning om kristne fami-

lieverdier, som hun oppfatter som svært nær islamske verdier. Men på midten av 1800-tallet startet Vestens moderne kvinnekamp, og i Ibsens «Et dukkehjem» så man antydninger til hvilke negative følger dette skulle få. I utgangspunktet dreide kampen seg om grunnlovsendinger som innebar borgerrettigheter for kvinner, og Jameelah mener at kvinnene som samlet seg i 1848 ved The Seneca Falls Convention hadde en

Hun kjemper for en islamistisk verdensorden, og ingen kompromisser med det vestlige samfunnet aksepteres.

legitim sak: De protesterte mot mishandling og overgrep mot kvinner, mot alkohol, for rett til arbeid, for rettighet til egen eiendom og for stemmerett. Jameelah har derimot mindre til overs for de mer radikale etterfølgerne, som bygde på Marx og Engels ønske om å frigjøre kvinner fra ekteskapets tyranni, slik at de kunne jobbe i industrien på lik linje med menn. Hun blir provosert av at moderne feminister er imot kjønnsbestemte roller. I artikkelen «Islam and the ‘Emanicipation’ of the Muslim Woman»³ oppsummerer Jameelah kampsakene til amerikanske feminister:

The subsequent champions of feminism insisted that women must be granted as much freedom to indulge in illicit sex as men through co-education, employment outside the home alongside men, mixed social functions and courtship before marriage in semi-nude fashions, mixed social functions which include drinking, drug taking and dancing with contraceptives, sterilization and abortion to pre-

*vent unwanted pregnancies and state-controlled nurseries and public boarding schools assuming the responsibility for the rearing of the children, many of whom would be illegitimate. This is in essence what the modern concept of “women’s rights” amounts to.*⁴

Ifølge Jameelah handler det seg altså ikke om menneskeverd og like rettigheter, men om frihet til sex og sanselighet.

Selv om det historiske utgangspunktet for Vestens kvinnefrigjøring en gang kunne forsvares, så er konsekvensen fatal, i Jameelahs øyne. Kvinners inntog i arbeidslivet og det relativistiske synet på samliv mellom kjønnene har ført til at Vestens familierelasjoner forvitrer. Utroskap og illegitime seksuelle forbindelser florerer. Denne tendensen kan raskt bre seg til muslimske land, som i Pakistan, hvor modernistene arbeider for å endre den islamske familielovgivning. Lavalder for ekteskapsinngåelse og begrensning eller forbud av polygami og skilsmisse er noen av deres hjertesaker. Hun kommenterer:

*This kind of legislation is very careful indeed to specify a minimum age for marriage but conveniently forgets to place any similar restrictions upon illicit affairs between young boys and girls who are prohibited to marry under these laws.*⁵

Med ordvalget antyder hun at reformistene har blitt så vestligorienterte at de åpner for ikke-segregert omgang mellom kjønnene. Jameelah mener at slike endringer vil føre til oppløsning av samfunnet.

Islamsk familielov vs vestlig seksualmoral
Jameelah mener at familielivet skal leves i tråd med sunniislamsk tradisjon, slik hun

forstår den. Essayene som danner grunnlaget for denne artikkelen bærer preg av å være innlegg i den pakistanske debatten om familielovgivning i Pakistan på sekstitallet. Hun argumenterer mot de pakistanske modernistene som ønsker å endre

Vestlig kvinnefrigjøring er på fremmarsj over hele verden og utgjør derfor en trussel mot islam.

familielovgivningen til kvinners fordel: tiltakene de foreslår vil forverre kvinners situasjon, og er dessuten i strid med sharia, den islamske loven. Hun mener at de som bekjenner seg til det hun kaller moderne verdier baserer kritikken sin mot muslimer på grunnlag av fire islamske prinsipper: 1) Praktiseringen av arrangert ekteskap, 2) Det polygame ekteskapet, altså muslimske menns rett til å ta fire koner 3) menns rettighet til skillsmisser utenom det offisielle rettsapparatet og 4) purdah, eller segregering av kjønnene.

I "The Muslim Woman – Her Role in Society" siterer Jameelah koranoversetteren og konvertitten Mohammad Marmaduke Picktall om fordelene ved arrangert ekteskap. Jameelah er enig med Picktall om at kritikken mot arrangert ekteskap – for eksempel at det dreier seg om kontroll av kvinners seksualitet – er ubegrunnet. Foreldrenes erfaring og livsvisdom legges til grunn for at unge ikke skal velge ektefelle selv. Ved å få hjelp i så viktige valg er risikoen for et ulykkelig ekteskap mindre. Alternativet, at unge mennesker selv velger ektemake ut fra tiltrekning og følelser, kan fort føre til

uheldige og lite varige koblinger. Når det gjelder kritikken av polygami er det, ifølge Jameelah, ingen islamsk institusjoner som er blitt mer svartmalt enn nettopp denne. Hun mener at modernistene og vestlige fremhever polygami som et ugenstridig bevis for kvinners dårlige posisjon i islam og som et dekke for muslimsk promiskuitet. Når islamske modernister unnskylder polygami som i beste fall bakstreversk, har de ikke hjemmel i Koranen eller hadithene. Modernistene lider under det Jameelah velger å kalle "[...] mental slavery to the values of Western civilization". Jameelah lever selv i et polygam ekteskap, og i et brev til foreldrene, trykket i selvbiografien, forteller hun om møtet med ektemannen. I forbindelse med et psykisk sammenbrudd et knapt år etter ankomsten til Pakistan, ble hun innlagt på et mentalsykehus. I denne perioden var det en ukjent mann, som Jameelah beskriver som svært vakker, som tok hånd om henne. Han sa at Mawdudi hadde delegert ansvaret for henne til ham og ga henne små gaver, tok henne med på utflukter og presenterte henne for konen og barna sine. Han innredet en hybel i nærheten av sitt eget hjem, der Jameelah skulle bo når hun ble utskrevet fra sykehuset. Dette var en ordning Jameelah satte stor pris på, men etter som han allerede var gift, ble hun likevel overrasket da Khan, ikke lenge etter utskrivelsen fra sykehuset, fridde til henne. Men Khan ba henne om å ikke bekymre seg for førstekonen hans og forklarte at:

"I love her very much but you know in Islam, a man can have up to four wives and I want to marry you too ..." *"You know that Maulana Maudoodi has told me to take care of you and since there is nobody else except me to provide*

*for you what will the neighbourhood think of us to see me every day entering your room alone? And from the moral point of view, this is neither good for you nor me, but if you marry me, I assure you that everything will be all right ..."*⁶

Etter å ha fått Mawdudis ubetingede samtykke, svarte Jameelah ja, og allerede neste morgen forsøkte Khan å inngå ekteskap. Imidlertid viste det seg at på grunn av restriksjonene for polygami, implementert i den nye familieloven i Pakistan av 1962, måtte han fremvise den første konens gyldige og skriftlige samtykke. Khan hadde tidligere sittet i fengsel for sitt engasjement mot denne nye familieloven som han nå måtte underkaste seg. Dagen etter hadde Khan ordnet de nødvendige papirene, og de to giftet seg. Vielsen var enkel. De inngikk en skriftlig avtale i vitners nærvær, og en imam leste fra Koranen. I brevet deler Jameelah med foreldrene og leserne hva som skjedde etter at de tre vitnene hadde forlatt dem:

*He then made a careful wudhu or ablution and instructed me to pray two rakats with him. He prayed fervently for about fifteen minutes and then we started to play. He was immensely happy to find me as simple and naïve as a child, knowing absolutely nothing about it all. And he was even more happy when I bled and bled on the sheet to find that rare and unique phenomenon – an American virgin at the age of twenty-nine! So we kept popping sweets into each other's mouths and laughing and playing as if we were children.*⁷

Ved å inkludere disse intime betroelsene i boken, markerer Jameelah avstand til

vestlig moral og sedvane på dette området. Hun viser at hun alltid har hatt en sterk disiplin og moral, på tross av samfunnet hun vokste opp i.

Jameelah understreker det koranske påbudet om at mannen må behandle konene likt, både materielt og emosjonelt, men ser likevel ut til å vektlegge det sosiale og materielle aspektet. At Vesten har så mye i mot polygami, har å gjøre med Vestens overdrevne individualisme, hevder Jameelah. Vestlige kvinner er ikke villige til å dele de materielle og emosjonelle godene som følger med et ekteskap. Hun advarer modernister mot å la seg påvirke av denne tankegangen, for i Vesten anses utenomekteskapelige seksuelle forbindelser som mindre graverende enn polygami. Jameelah forsvarer flerkoneri med to argumenter: det forhindrer utroskap og begrenser urettmessig skilsmisse, som, i likhet med uoppløselig monogamt ekteskap, er en vestlig oppfinnelse med katastrofale følger.

Forbudet mot skilsmisse i katolisismen er et tema Jameelah stadig kommer tilbake til når hun skal forsvare islamsk familielov. Her kommer dobbeltmoralen i det vestlige samfunnet frem, mener hun. Idealet om et uoppløselig og monogamt ekteskap mister tyngden i et samfunn som aksepterer utenomekteskapelige forhold. Jameelah mener at en katolsk rigid familielovgivning, ved siden av kvinnefrigjøringen, fører uvilkaarlig til illegitime forbindelser. Når mennesker tvinges til å forbli gift med en og samme person hele livet, tvinges de samtidig til utroskap.

Jameelah forsvarer derimot det hun forstår som rettmessig, islamsk skilsmisse. Hun mener at den vestlige kritikken mot skilsmissegivningen i shari'a er uret-

tferdig. Det er en god løsning at mannen skiller seg fra konen i privatlivets sfære, fremfor den vestlige løsningen som innebærer at man må gå gjennom det offentlige rettsapparatet, der partene blir tvunget til falske anklager og offentlig skandale. Jameelah unnlater å kommentere at skilsmisse i tradisjonell shari' a bare er mulig for menn, og imøtegår argumentet om at en mann kan oppheve ekteskapet på tynt og feilaktig grunnlag ved å hevde at dersom mannen har en så dårlig karakter, er det uansett bedre for konen å bli skilt fra ham.

Skilsmisse og polygami gjør altså det ekteskapelige samlivet mer fleksibelt og forhindrer ikke-tillatt omgang mellom kjønnene, slik Jameelah ser det. Logikken i argumentasjonen hennes bygger på en hierarkisk forståelse av hva som er best: det beste er at familien forblir samlet, uten utroskap eller andre problemer. Dersom det skulle oppstå problemer, er det bedre at mannen tar en eller flere koner i tillegg til den første, fremfor det hun kaller illegitime forbindelser eller skilsmisse der kone og barn blir kastet ut fra hjemmet. For at argumentasjonen skal holde, må Jameelah forutsette at mannen tar sitt formynderansvar alvorlig og at han har bedre dømmekraft enn kvinnen i slike avgjørelser.

Den siste kritikken mot islamsk familie Lovgivning er, som tidligere nevnt, rettet mot purdah, eller kjønnssegregering. I "The Muslim Woman – Her Role in Society"⁸ går Jameelah til forsvar for det tradisjonelle islamske kvinnesynet og til angrep på kritikken fra vestlige feminister og modernistiske muslimer. Ifølge Jameelah innebærer islams lære om purdah at kvinner skal tilbringe sin tid i hjemmets private sfære, tilbaketrukket og ærbart. Innimellom

kan hun gå ut for å treffe slektninger eller kvinnelige venner. Hun forsvarer purdah ut fra at kvinner ikke skal verdsettes for utseendet, men ut fra trofasthet til mannen og oppdragelsen av barna. Hun mener at likestilling og fri omgang mellom kjønnene fører til forvirring om kjønnsrollene og slår fast at:

*Islamic teachings cannot tolerate such perverted cultural values. In Islam the role of the woman is not the ballot-box but maintenance of home and family.*⁹

Jameelah oppsummerer resonnementet med å hevde at menn skal være aktører i historien, mens kvinner skal være deres hjelpere, beskyttet fra offentlighetens blikk. Hun går med på at dette kanskje er en mindre spennende rolle, men ikke desto mindre viktig for opprettholdelsen av det hun kaller "our way of life".¹⁰

Ifølge islam er en kvinnes viktigste oppgave å være mor, sier Jameelah. Kvinnens viktigste oppgave er å for at familien lever

Ifølge Jameelah er ingen islamsk institusjon blitt mer svartmalt enn polygami.

ifølge islams forordninger. I "Duties of the Muslim Mother"¹¹ utdyper Jameelah dette: Muslimske kvinner skal oppdra og utdanne sine barn til å bli gode og rettskaffende muslimer, og må undervise barn i islams lære så tidlig som mulig. Hjemmet må ikke være preget av vestlig kulturimperialisme og kapitalisme, i form av kunst eller vestlige luksusmøbler. Den muslimske

moren må holde det rent og hyggelig og sørge for sunn mat. Kvinnens viktigste rolle er å sikre sunne, islamske oppvekst-vilkår for den oppvoksende generasjonen.

Skildringen av livet i purdah står i skarp kontrast til beskrivelsene av den frigjorte livsstilen. For å presentere kampsakene til den amerikanske kvinnebevegelsen, siterer Jameelah, med store bokstaver, plakattekstene fra et demonstrasjonstog i USA:

*In the largest and most enthusiastic Feminist demonstration ever held, on August 26, 1970, hundreds of women marched down Fifth Avenue, New York City, carrying placards which read: Housewives are unpaid slaves! State pay for housework! Oppressed women! Don't cook dinner! Starve your husband tonight! End human sacrifice! Don't get married! Washing diapers is not fulfilling! Legalize abortion! Dependency is not a healthy state of being!*¹²

Disse kravene er ikke bare urimelige – de er også samfunnsnedbrytende. Dersom sosial og seksuell frigjøring blir en trend i den muslimske verden, vil det føre til det muslimske samfunnets undergang, advarer Jameelah.

Seksuell frigjøring og samfunnskollaps

I "Islam and the 'Emanicipation' of the Muslim Woman"¹³ viser Jameelah hvordan filmindustriens korrumperte kvinneidealer lurer unge pakistanske jenter til et liv i skam og fornedrelse: Unge jenter lar seg forføre av løfter om et glamorøst liv som skuespillere, men ender med et liv i prostitusjon og fattigdom. Hun spør retorisk om det å utdanne en hær av kvinner som Marilyn Monroe og Christine Keeler er del av et nasjonalt utviklingsprogram. Vestliginspir-

ert kvinnekultur er allerede i ferd med å spre seg i muslimske land. I "The Feminist Movement and the Muslim Woman"¹⁴, siterer Jameelah en passasje fra antologien «Women in the Modern World», om hvordan kvinner fra de øvre samfunnslagene i Teheran har lagt seg til kontinentale, vestlige vaner som kafébesøk, skjønnhetsbehandling og handleturer uten mannlig eskorte. I Beirut er vestliggjøringen blant kvinnene enda tydeligere – tradisjonell muslimsk klesstil har måttet vike til fordel for vestlig bademote. For Jameelah er denne type adferd uakseptabel: En kvinne skal ikke vise seg offentlig uten eskorte av en nær mannlig slektning, og da fullstendig tildekket, i henhold til hennes forståelse av de koranske påbudene om kvinnelig klessdrakt. Jameelah forstår disse påbudene som i tråd med kvinnens naturlige anlegg. Derfor blir feminisme tilsvarende naturstridig. Hun setter vestliginspirert oppførsel opp mot Koranens sure 24, vers 30-31, som handler om hvordan kvinner og menn skal te seg i det offentlige rom: kvinner må dekke seg til, og menn må vende blikket ned i møte med fremmede kvinner. Jameelah slutter ut fra denne passasjen at kvinner ikke skal bruke sminke eller kle seg i utfordrende vestlig mote. Islam har slike strenge standarder for å unngå dobbelmoral. For at de troende skal unngå å ende i fortapelse, forbyr islam ikke bare de umoralske handlingene som fører til fortapelse, men også opptreden som kan føre til handlingene. Dermed er det i de troendes interesse å følge disse påbudene.

Jameelah problematiserer de vestlige feministenes ønske om å fjerne de tradisjonelle kjønnsrollene. At bevegelsen ikke ønsker å tvinge kvinner inn i nye roller de

ikke ønsker, men bare åpne for mulighetene, er ikke en innvending som imponerer Jameelah. Flere alternativer har ført til flere uheldige valg, for eksempel aksept for homoseksualitet blant kvinner. Jameelah illustrerer denne aksepten med utdrag fra forskjellige tekster av feministiske forkjempere for homofili og seksuell frigjøring. Budskapet i disse tekstene er for Jameelah utvetydig umoralsk. Hun håper at ikke også denne trenden sprer seg til den muslimske verden, fordi: "In Muslims countries [sic!], fortunately, the Feminist movement has not yet touched such extremes as this".¹⁵ Jameelah mener at homofili, i likhet med feminisme, er unaturlig. For å vise dette, forsøker hun å finne bevis i zoologiens verden:

*Among animals, homosexuality is unknown. The male is only attracted to the female of its own species. The male animal never goes with lust to another male or a female to another female. Among animals, the maternal relationship is completely severed as soon as the young are capable to look after themselves. In most species, the father takes no interest in its offspring.*¹⁶

Alle kjente kulturer opp igjennom historien, ifølge Jameelah, har skilt mellom maskulinitet og femininitet, og operert med tilhørende kjønnsrollemønstre. Lkestilling og seksuell frigjøring impliserer utviskning av kjønnsrollemønstre, noe som strider med samfunnsordenen som har eksistert overalt og bestandig. Slik dekadanse og utsvevende moral har ført til store rikers fall. Seksuell frigjøring kombinert med vestlige skjønnhetsidealer fører til nedverdiggelse og undertrykkelse. Dyder som kyskhed og beskedenhet erstattes med

laster som forfengelighet og løssluppenhet. Det kreves av kvinner at de må by seg frem, både for å få arbeid og ektemann. I "The Feminist Movement and the Muslim Woman"¹⁷ hevder Jameelah at i et samfunn der unisex er normen, verken representerer fremskritt eller frigjøring, men et tilbakeslag: "The result is pure and unadulterated anarchy, confusion and chaos."¹⁸ Samfunnet i oppløsning kan ikke lenger gi individet den emosjonelle tryggheten det trenger, mener Jameelah. Verdirelativisme og oppløsning av familien fører til forverret psykisk helse hos den enkelte. Isolasjon, emosjonell avstumpenhet og manglende evne til mellommenneskelige relasjoner er alminnelige problemer som er med på å gjøre det vestlige samfunnet sykt.

Islam fremfor anarki

Maryam Jameelah representerer som nevnt den ekstreme ytterligheten i den pakistanske islamistbevegelsen. Selve argumentasjonen hennes er både selvmotsigende og inkonsekvent, noe både muslimske og ikke-muslimske lesere påpeker, men Jameelah er konsekvent i sin overbevisning om at islam representerer en perfekt og konsistent samfunnsorden. I motsetning til Mawdudi og andre samtidige islamister som åpnet for enkelte nylesninger og tilpasninger av sunna, den muslimske tradisjonen, mener Jameelah at sunna skal forbli uendret: Koranen og hadithene skal ikke tilpasses det moderne samfunnet. Tvert imot skal det moderne samfunnet tilpasses islam.

Jameelah går til forsvar for arrangert ekteskap, polygami, skilsmisse og purdah, og tilbakeviser beskyldninger om at disse institusjonene har til hensikt å kontrollere kvinners seksualitet og åpne for mannlig

promiskuitet. Den islamske familielov-
givningen gjør samlivet mellom kjønnene
mer fleksibelt og forutsigbart, samtidig
som de er med på å opprettholde den
islamske livsstilen, mener hun. Insti-
tusjonene beskytter i tillegg muslimer og

*Vesten har gravd sin egen grav – det
er ingen grunn til at også muslimer
skal stige ned i den.*

muslimske samfunn mot forvirringen som
følger av utviskede kjønnsroller og
utsvevende seksualliv.

Den vestlige feminismen gir inntrykk av
å stå for likestilling, rettferdighet og lykke.
Jameelah vil vise at ikke bare står feminis-
men for nedverdiggelse, ubalanse og oppløs-
ning – feminismen er konstruert med det
for øyet å skulle bryte ned samfunnet. Selv
om forkjemperne for kvinnefrigjøring
lokker med økonomisk uavhengighet, aktiv
deltagelse i samfunnet og kontroll over
eget seksualliv, så er dette små gevinster
som for øvrig strider mot kvinners natur. I
“Islam and the ‘Emanicipation’ of the
Muslim Woman” avslører hun sam-
mensvergelsen:

*The movement for “female emancipation”
should be recognized by all Muslims for what
is – a malignant conspiracy to destroy the
home and family and eventually wreck our
entire society. The cheap slogans of “women’s
rights,” “emancipation” and “progress” only
serve as smokescreen to obscure its real inten-
tions. The movement for female emancipation
in the Muslim world cannot but lead to the
same catastrophe that has already happened*

*elsewhere – universal indulgence in illicit
affairs with the sexual behaviour of humans
involved so degraded as would shock the wild
beasts of the jungle and as an inevitable result
of the destruction of home and family and
indeed, the whole moral framework, an epi-
demic of juvenile delinquency, crime and an
atmosphere saturated with violence, unrest
and lawlessness.¹⁹*

Maryam Jameelah frykter at en seksuell
frigjøring i den muslimske verden vil føre
tankene bort fra Gud og Guds vilje. Slik
hun ser det, utfordrer feminismen islam, i
likhet med de andre vestlige, sekulære ide-
ologiene. Ved å forandre på ordenen i
skaperverket, setter mennesket seg over
Gud, noe som ikke kan føre til annet enn
kaos og undergang. Vesten har gravd sin
egen grav – det er ingen grunn til at mus-
limer også skal stige ned i den. Når Jamee-
lah argumenterer mot feminisme og sek-
suell frigjøring, så er det egentlig desinte-
grasjon, lovløshet, kaos og anarki hun vil til
livs.

• f •

- 1 Mawdudi, Sayyed Abul A' la (1998): «Purdah and the Sta-
tus of Woman in Islam». New Dehli: Markazi Maktaba
Islami, s.83
- 2 Jameelah, Maryam (1973): «Islam in Theory and Practice».
“Islam and the ‘Emanicipation’ of the Muslim Woman”.
Lahore: Matbaat-ul-Maktabat-el-Ilmiyyah, s. 94-95
- 3 Ibid.: 1973, s. 97
- 4 Jameelah, Maryam (1990): «At Home in Pakistan (1962-
89). (The Tale of an American Expatriate in her adopted
country)». Lahore: Mohammad Yusuf Khan & Sons. Som
siteret av Jameelah, s. 170-71
- 5 Ibid.: 1990, s. 173
- 6 Jameelah, Maryam (1973): «Islam in Theory and Practice».
“Duties of the Muslim Mother”. Lahore: Matbaat-ul-Mak-
tabat-el-Ilmiyyah, s. 85
- 7 Ibid.: 1973, s. 85
- 8 Jameelah, Maryam (1973): «Islam in Theory and Practice.

- “Islam and the ‘Emanicipation’ of the Muslim Woman”.
Lahore: Matbaat-ul-Maktabat-el-Ilmiyyah, s. 91
- 9 Jameelah, Maryam (1984): «Islam and Western Society».
Lahore: Khan Mohammad Yusuf Khan, s. 100
- 10 Jameelah 1984, s. 104
- 11 Jameelah 1984, s. 116
- 12 Jameelah 1984, s. 115
- 13 Jameelah, Maryam (1973): «Islam in Theory and Practice».
“Islam and the ‘Emanicipation’ of the Muslim Woman”.
Lahore: Matbaat-ul-Maktabat-el-Ilmiyyah, s. 99
- 14 Ibid.
- 15 Jameelah 1984, s. 104
- 16 Ibid.: 1984, s. 116
- 17 Ibid.
- 18 Ibid.: 1984, s. 115
- 19 Jameelah 1973, s. 99